

Ali me otrok sliši? Ali me RAZUME?

Pripravi: Strokovni center Zebra

Govorno-jezikovni razvoj je pomemben del celostnega razvoja otroka. Govor in jezik, ki otroku omogočata, da se vključuje v aktivnosti vsakodnevnega življenja, se najbolj intenzivno razvijata v predšolskem obdobju. Zato je zelo pomembno, da se otroku, ki ima težave na tem področju, čim prej pomaga. Starši svojega otroka najbolj poznate in ste običajno tisti, ki prvi prepoznate težave.

Če izguba sluha ni pravočasno ugotovljena in otrok ni vključen v obravnavo, lahko sledijo dolgoročne posledice, ki se kažejo kot govorno-jezikovni zaostanek in s tem povezane težave pri učenju; težave pri pisanju in branju ter komunikacijske težave, ki lahko vodijo v socialno izolacijo, čustvene težave in slabšo samopodobo.

➤ KAJ NAS OPOZARJA NA TO, DA IMA OTROK MORDA OKVARO SLUHA?

- Otrok slabše razume slišano, predvsem v hrupnem okolju in z razdalje.
- Lahko zamenjuje podobne besede ali presliši določene glasove ali dele besed.
- Ne razume, če vas ne gleda v obraz ali če mu je onemogočeno branje z ustnic.
- Ima težave s koncentracijo in pozornostjo.
- Na vprašanja ne odgovarja pravilno oziroma odgovarja z zamudo.
- Se odziva na svoje ime le v okolju, kjer ni hrupa.
- Pogosto mu morate večkrat

ponoviti izrečeno.

- Radijski in televizijski sprejemnik poslušča glasneje kot drugi člani družine.
- Izogiba se družbi in igri, še posebno, če mora slediti navodilom.
- Težko določi, od kod prihaja zvok.
- Ima rajši risanke s podnapisi kot sinhronizirane risanke.

Včasih lahko tudi otrok sam nakazuje, da ne sliši dobro, tako da s pogledom in obračanjem išče govorca ali izvor zvoka. Bodite pozorni na njegovo mimiko. Pogosta vnetja srednjega ušesa lahko povečajo možnost za trajno okvaro sluha. Beležite si tovrstne znake. Zapišite si, česa otrok ni slišal in kako je ponovil besedo.

➤ KAJ LAHKO STORITE, ČE SUMITE, DA OTROK SLABŠE SLIŠI?

Najprej se obrnite na pediatra, ki bo otroka napolnil k otorinolaringologu, da bo opravil potrebne preiskave sluha. Če se izkaže, da otrok slabše sliši, boste pri pediatru dobili t. i.

FOTO: SHUTTERSTOCK

delovni nalog za surdopedagoga-logopeda.

Po prejemu izvidov, ki kažejo na izgubo sluha in po ambulantni obravnavi pri surdopedagogu, starši vložite na območni enoti Zavoda RS za šolstvo Zahtevo za uvedbo postopka usmerjanja, s katero lahko otrok pridobi dodatno strokovno pomoč surdopedagoga-logopeda v vrtcu ali šoli.

KAKO KOMUNICIRATI Z OTROKOM, KI IMA TEŽAVE S SLUHOM?

Preden začnete govoriti z njim, se dotaknite njegove roke, da pridobite njegovo pozornost. Vedno govorite dovolj blizu njega, saj se z oddaljenostjo razumevanje slišane zmanjšuje. Ko govorite z njim, bodite obrnjeni proti otroku, da lahko bere tudi z ustnic. Govor naj bo običajno glasen, razločen in nekoliko počasnejši. Sproti preverjajte, ali vas je razumel, in sicer tako, da vam pove, kaj je slišal oziroma kaj mora narediti. Če mu postavljate vprašanja, na katera lahko odgovori z da ali ne, se lahko zgodi, da vas v resnici ne bo razumel in bo ugibal. Z otrokom komunicirajte na vse možne načine.

Na področju govorno-jezikovnega razvoja bodite pozorni na

naslednje opozorilne znake, ki kažejo na to, da bo morda otrok potreboval govorno-jezikovno obravnavo ali pa le dodatne spodbude.

0–6 mesecev:

- če se ne odziva na govorne spodbude in zvoke okolja
- če ima težave pri hranjenju

6–12 mesecev:

- če ne oponaša zvokov iz okolice
- če ne vzpostavlja očesnega stika
- če se ne odziva na govorne spodbude in zvoke iz okolja
- če se ne oglašja oziroma se je prenehal oglašati

12–18 mesecev:

- če se ne odziva na svoje ime
- če ne kaže s prstom

- če ne razume navodil v vsakodnevni situacijah
- če preneha uporabljati že usvojene besede

18–24 mesecev:

- če na sliki ne kaže predmetov
- če v vsakodnevni situaciji ne razume navodil
- če se ne vključuje v govorno komunikacijo
- če se igra sam in ne želi, da kdo posega v njegovo igro

Izguba sluha je lahko le eden izmed vzrokov, zaradi katerega otrok **ZAOSTAJA** v govorno-jezikovnem razvoju ali ima nezadostno razvit govor in jezik.

Strokovni center Zebra

Strokovni center Zebra

Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana
Vojkova cesta 74,
1000 Ljubljana

Telefon:
01 580 05 04, 051 653 343

E-naslov:
strokovni.center@zgnl.si
www.zgnl.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

2–3 leta:

- če ne razume sestavljenih navodil
- če besed ne povezuje v stavke
- če domači in okolica ne razumejo njegovega govora

3–4 leta:

- če je govor nerazumljiv in netekoč
- če ne postavlja vprašanj, namesto odgovora pa ponovi, kar sliši
- če je pojmovno in govorno besedišče skromno
- če ne izgovarja glasov K, G, H
- ✓ dopustne so težave pri izgovoru glasov S, Z, C, Š, Ž, Č, R

4–5 let:

- če je govor težko razumljiv, netekoč
- če se težko sporazumeva z vrstniki in okolico
- če ima veliko težav z izreko večine glasov
- če ne zmore pripovedovati o dogodkih
- ✓ dopustne so težave pri izgovoru glasov R, Š, Ž, Č

5–6 let:

- če vseh glasov ne izgovarja pravilno
- če se v govoru pojavlja veliko slovničnih napak
- če ne zmore pripovedovati o dogodkih
- če ima težave z opisovanjem slik
- če ne zmore obnoviti krajše zgodbe ●